

рия и величавъ материалъ монументъ на българската текстилна индустрия.

Мнозина сѫ майсторитѣ и работници-зидари, що сѫ строили първата сливенска сукнена фабрика, но, като отдавна починали, оскѫдни сѫ сведенията, запазени за тѣхната дейност и животъ. Досега ние можахме да съберемъ всичко може-би не дотамъ пълно, относно дейността само на устабашия Тодоръ Каракристовъ, животътъ на който е тѣсно свързанъ съ строежа на тая фабрика; важенъ за положението, що сѫ заемали тогава нашите майстори-зидари предъ общество и власти, но и твърде цененъ за поминъка и живота на тогавашната рая и въ частности за преселението на сливенци презъ 1830 г. Затова мислимъ, че освенъ описанietо на фабричнитѣ павилиони ще бѫде отъ интересъ, ако отчасти скицираме дейността на тоя майсторъ, като устабашия по строежа на фабриката и опишемъ неговата дивна за времето си сѫдба — обща съ тая на много издигнати презъ тия тъмни времена нашенци.

Устабаши Тодоръ презъ 1830 г., като повечето сливенци, се изселва. Скита се по Болградъ (Бесарабия), строи църкви, кѫщя въ Питещъ и Плоещъ (Ромъния) и следъ дванадесетъ годишно майсторуване изъ Влашко се завръща обратно въ Сливенъ. Въ това време турското правителство е бързalo съ строежа на императорската сукнена фабрика. Затова не много следъ пристигане въ родния си градъ записанъ е билъ въ тевтера на гражданинъ, опредѣлени да работятъ ангария фабричнитѣ павилиони. Зданията сѫ се бързали много и, по тогавашния турски обичай, всичко се работѣло изключително на „черна ангария“. По-богатитѣ сѫ се откупували, като плащали споредъ състоянието си пари, а останалитѣ граждани работѣли ангария като прости работници — лично или съ кола: ломятъ и носятъ камъне, пресъзватъ пѣсъкъ, гасятъ варъ въ асеновското и селишко дефилета при Сливенъ, сѣкатъ и пренасятъ за градежа джбовъ и буковъ материалъ отъ сливенски, котленски и еленски балкани, зидатъ, мажатъ и пр.

Устабаши Тодоръ е предвиждалъ лошия край на тая чисто турска работа, затова още при записването си въ фабричния тевтеръ не съобщилъ устабашийското си знание. При тогавашния аянинъ (войвода) и фабриченъ разпоредителъ той се записалъ като прость зидарь (дюлгеринъ).